

Bakteriyel Zoonozlar Neden Elimine Edilemiyor? **ŞARBON**

Mehmet Doğanay
Erciyes Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı, Kayseri
Email: mdoganay@erciyes.edu.tr

VII. TÜRKİYE ZOONOTİK HASTALIKLAR
SEMPOZYUMU
Zoonozlar, Eradikasyon Mümkün mü?
9-10 Kasım 2018, ANKARA

ANLATIM ÇERÇEVESİ

- TARİHSEL BAKIŞ
- BAKTERİYOLOJİK ÖZELLİKLER
- EPİDEMİYOLOJİK ÖZELLİKLER
- GÜNCEL YAŞANAN DURUMLAR
- TANI VE TEDAVİDE YAŞANANLAR
- ÖNLEM VE KORUNMA
- GELECEĞE BAKIŞ

İNSAN VE HAYVAN ŞARBONU SORU

- ERADİKASYON MÜMКÜN MÜ?
- KONTROL VE ÖNLEMİ MÜMКÜN MÜ?

HISTORICAL MILESTONES AND HIGHLIGHTS IN ANTHRAX

Date	Event
B.C.	
> 5000	Anthrax outbreak in Egypt & Mesopotamia - 5th and 6th plague
1230	Description of the “burning plague” in Homer’s Iliad
500	Mentioned in Hindu descriptions
400	Hippocrates described anthrax epidemics
70-90	Virgil described cutaneous anthrax in Georgics Book III
A.D.	
500-600	Anthrax was well described in the Jin and Sui dynasties in China
996-1090	Epidemic in France
1709-1714	Epidemic in Germany, Hungary and Poland
1752	Moret more specifically characterized the disease in man and calling it “the malignant pustule”
1769	Jean Fournier classified the diseases as anthrax or carbon malin. First scientific article on anthrax by Dr. William Budd
1770	15 000 human death due to anthrax in San Domingo (now Haiti)
1780	Philibert Chabert described the disease in animals
Early and mid 1800	Extensive spread of anthrax in Russia, Holland and England
1823	Eloy Barthelemy proved infectiousness of anthrax in animals

1819 - 1824	Anthrax was clearly documented by Dr. J. Kercheval in Kentucky, USA
1836	Dr. Andrew Smith described clinic form of anthrax in Africa
1838	Anthrax bacillus first seen under microscope by Onesime Delefond
1861	First recorded observation of intestinal form of anthrax by Whal
1861	First recorded observation of intestinal form of anthrax by Whal
1868	Pierre Francois Rayer and Casimir Davaine demonstrate that the bacillus produces disease
1877	Cause of anthrax demonstrated by Louis Pasteur and Robert Koch. Life cycle of anthrax characterized by Koch
1879	John H. Bell proved the relation between woolsorters' disease (Ragpickers' disease in Germany) and anthrax
1880	Livestock vaccinated against anthrax by W. Greenfield
1881	L. Pasteur produced the first attenuated anthrax vaccine
1884	The first studies on opsonization and phagocytosis with <i>B. anthracis</i> by E. Metchnikoff
1892	Wechselbaum noted the methylene blue staining characteristic of the capsule for <i>B. anthracis</i>
1895	First serum therapy was used in anthrax by Sclavo
1897	J. Bell developed disinfection techniques in textile industry work and these techniques became legal in application
1926	Neoarsphenamine treatment by A. Pijper
1937	M. Sterne produced a new vaccine for livestock
1942/43	Experimentation of field contamination in Gruinard Island
World War II	Japan Government conducted weapon field trials with anthrax in Manchuria

1944	Initiation of penicillin therapy
1950's	Investigation of bacterial toxin and human vaccine
1979	Release of <i>B. anthracis</i> spores from a bacteriology laboratory in Sverdlovsk
1978- 1985	A large epidemic in Zimbabwe
1980's	Mapping of plasmids
1986/1987	Successful decontamination of the contaminated field in Gruinard Island
1990's	Development of an alternative antibiotic therapy (ciprofloxacin etc.)
1993	Unsuccessful attempt to use <i>B. anthracis</i> spores by a religious cult, Aum Shinrikyo in near Tokyo, Japan
2001	Release of <i>B. anthracis</i> spores with postal system in USA
2000's	Use of hyper-immune antiserum therapy in human anthrax
2000's	Genotypic analysis and molecular epidemiologic studies were done on anthrax
2009/2010	Injectional anthrax in heroin users in Scotland /United Kingdom

ŞARBON: Bakteriyoloji

Bacillus anthracis; Grm pozitif, aerop, sporlu, spor çevre şartlarına dayanıklı ısiya,

Vejetatif hali $1-1.3 \times 3-8 \mu\text{m}$, **Spor** $2 \times 1 \mu\text{m}$

Kanlı agarda koloni gri-beyaz, beyaz

Haraket -

Hemoliz -

Gama faj ile lizis +

Penisilin duyarlılığı +

Plazmid pX01 ve toksin oluşturma +

Plazmid pX02 ve kapsul oluşturma +

Kobay ve farelerde virulan, ölenlerin kan yaymasında M'Fadyean reaksiyonu +

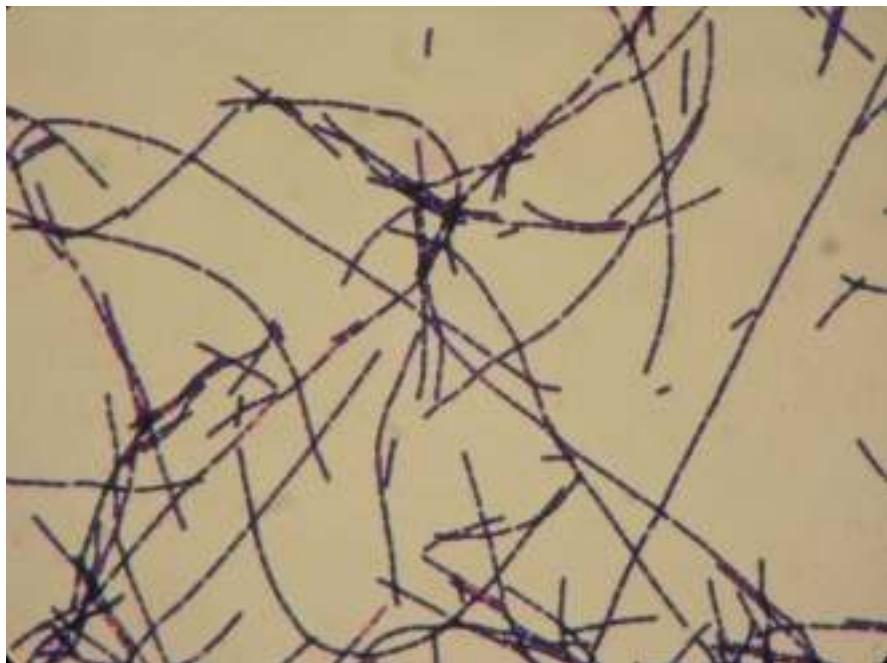
Kanlı agarda *B. anthracis* kolonileri

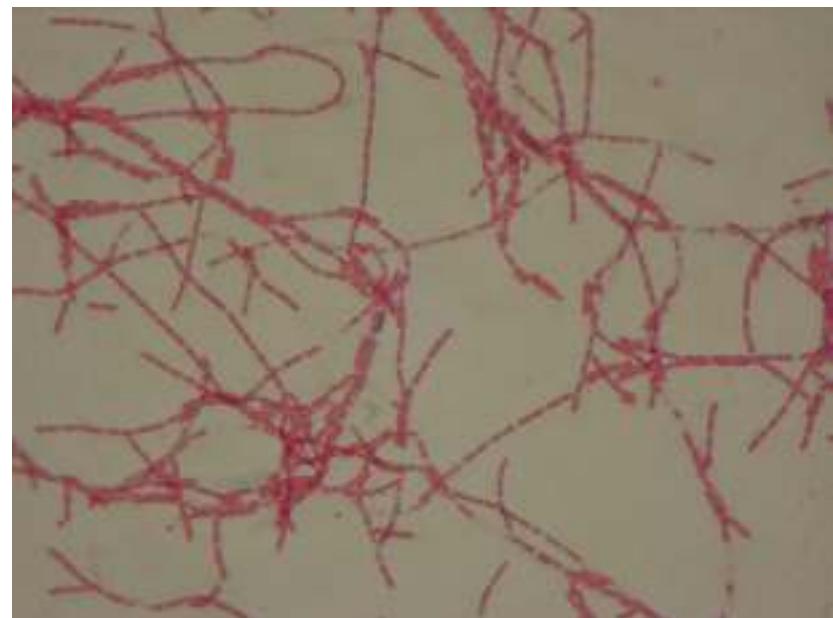
Penisilin ve gamma phage duyarlılığı

Esel D, Doganay M. Turkish J Infect 2002;16:1-10

ŞARBON: Bakteriyoloji

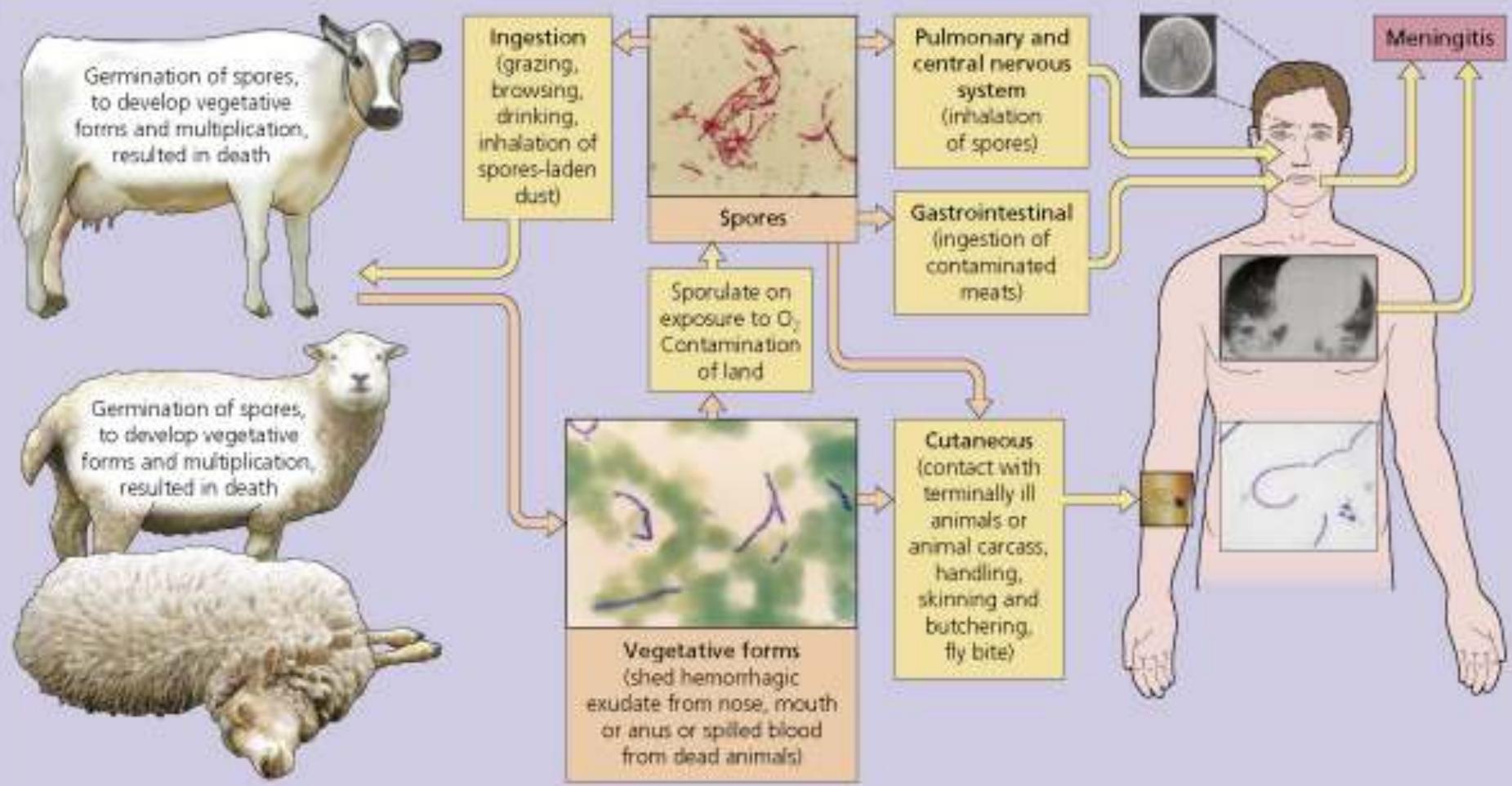
Kanlı agardan yapılan preparatta Gram boyası ile *B.anthracis*'in görünümü

Wirtz-Conklin metodu ile spor bayaması

Doganay M and Demiraslan H. Human anthrax.
Recent Pat Antiinfect Drug Discov. 2015;10(1):10-29

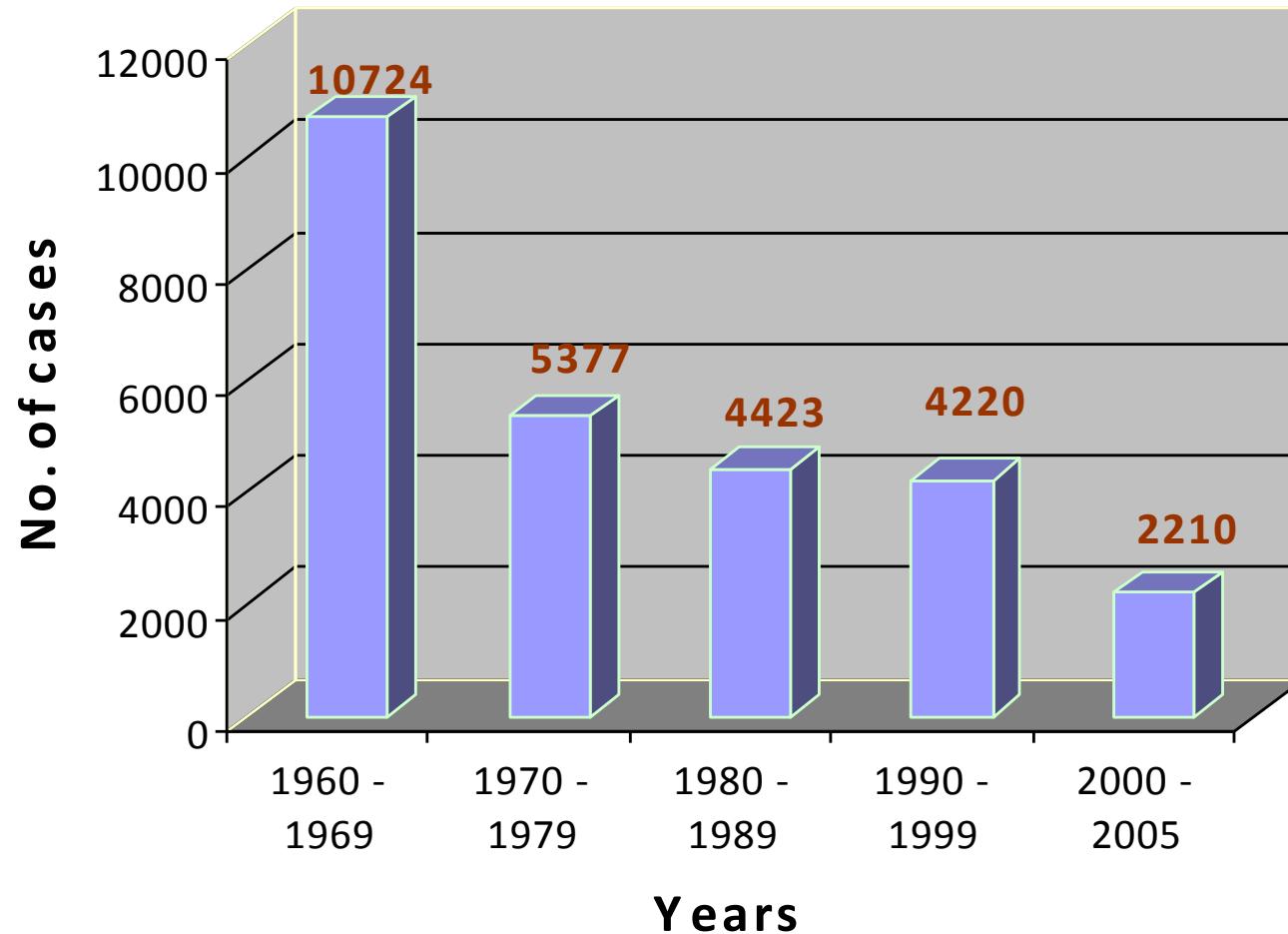
Cycle of *B. anthracis* infection in nature

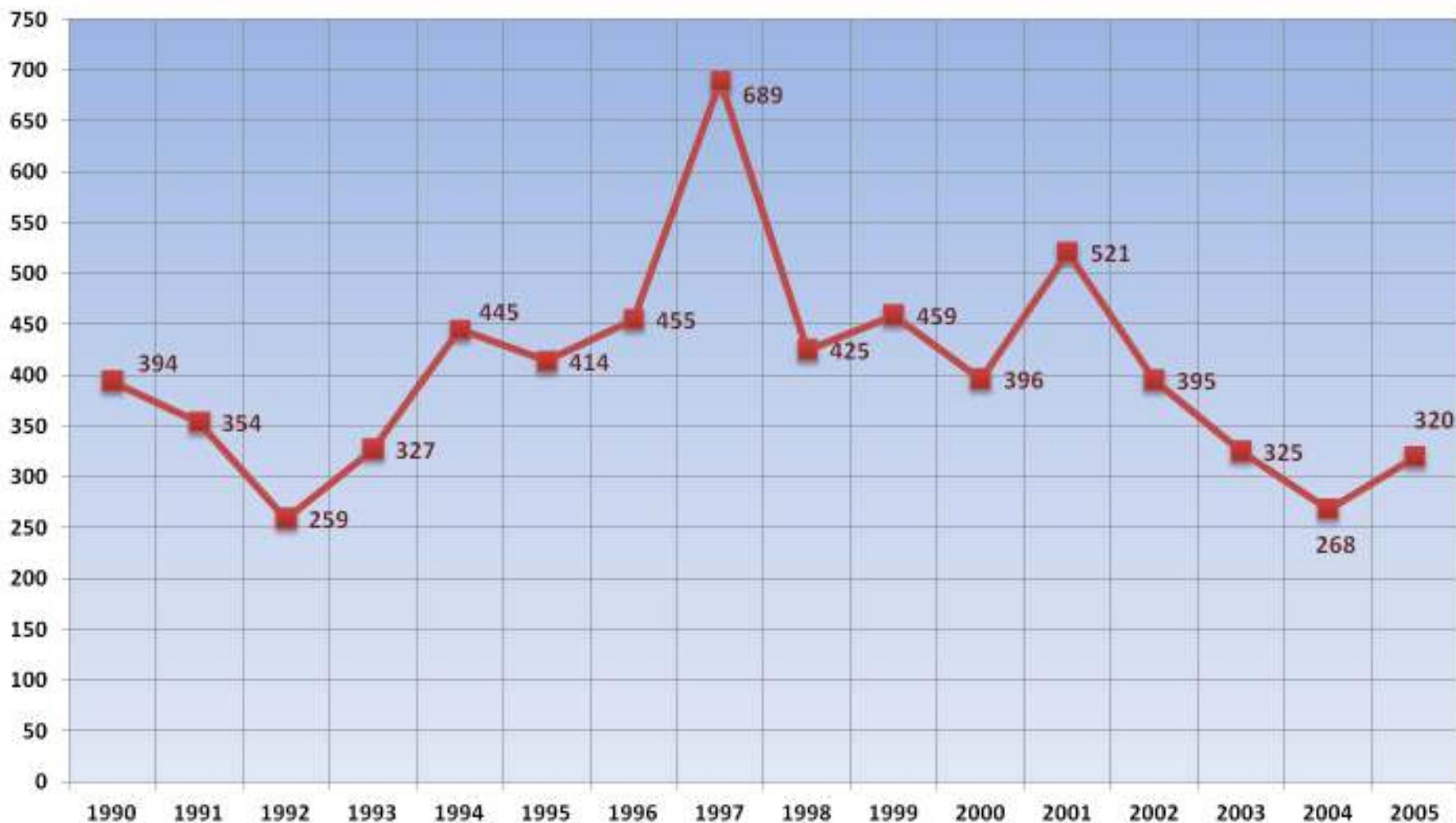
Cycle of *Bacillus anthracis* and anthrax infection in nature.

Doganay M. Anthrax. Infectious Diseases. Editors: Cohen J, Powderly WG and Opal SM, Elsevier, 2017

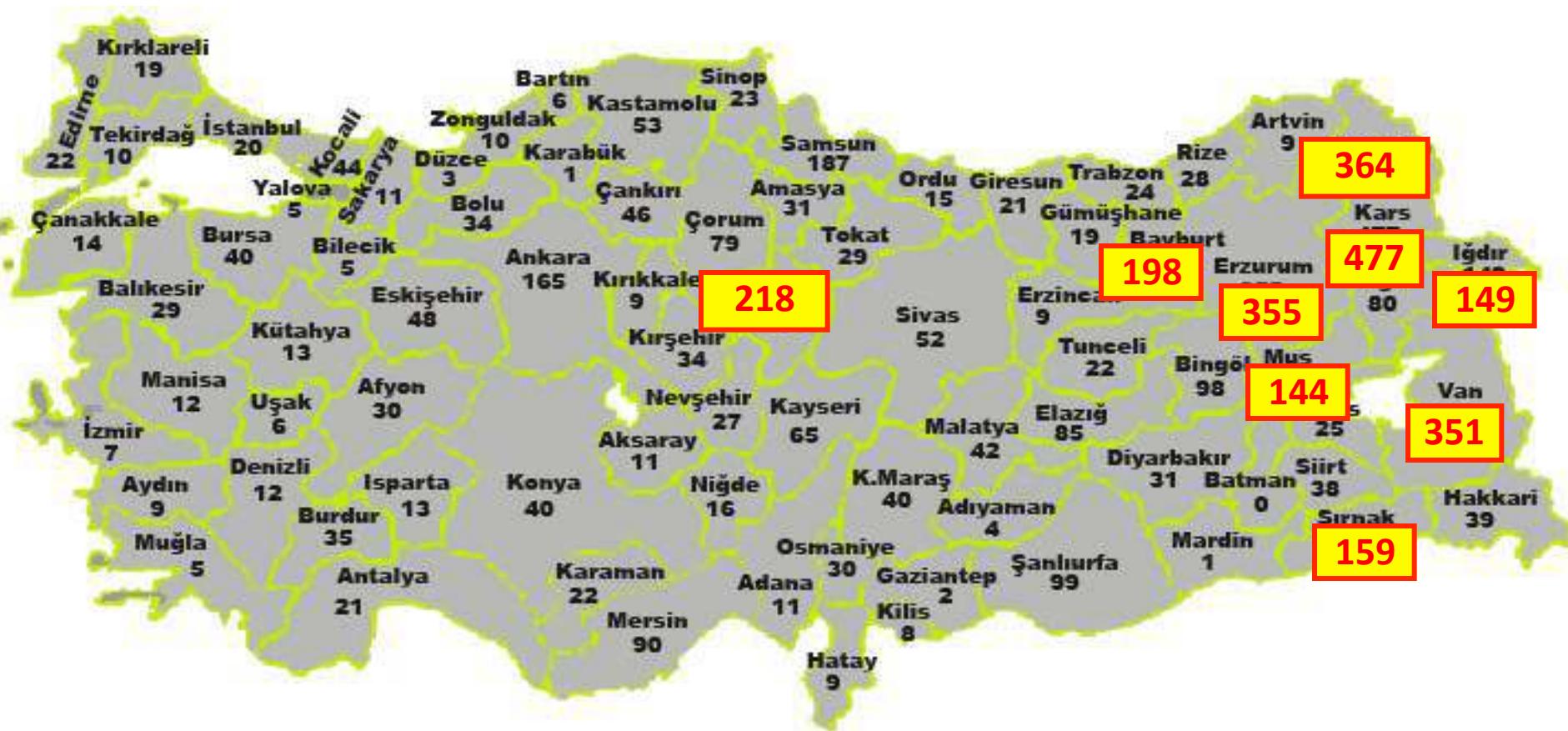
TÜRKİYE'DE İNSAN ŞARBONU, 1960-2005

TÜRKİYE'DE İNSAN ŞARBONU, 1990-2005

HUMAN ANTHRAX IN TURKEY

Regional distribution of human anthrax cases recorded between 1995 – 2005 in Turkey

TÜRKİYE'DE İNSAN ŞARBONU 2012 (100 000' de)

T.C. Sağlık Bakanlığı
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü
Zoonotik ve Vektörel Hastalıklar Daire Başkanlığı

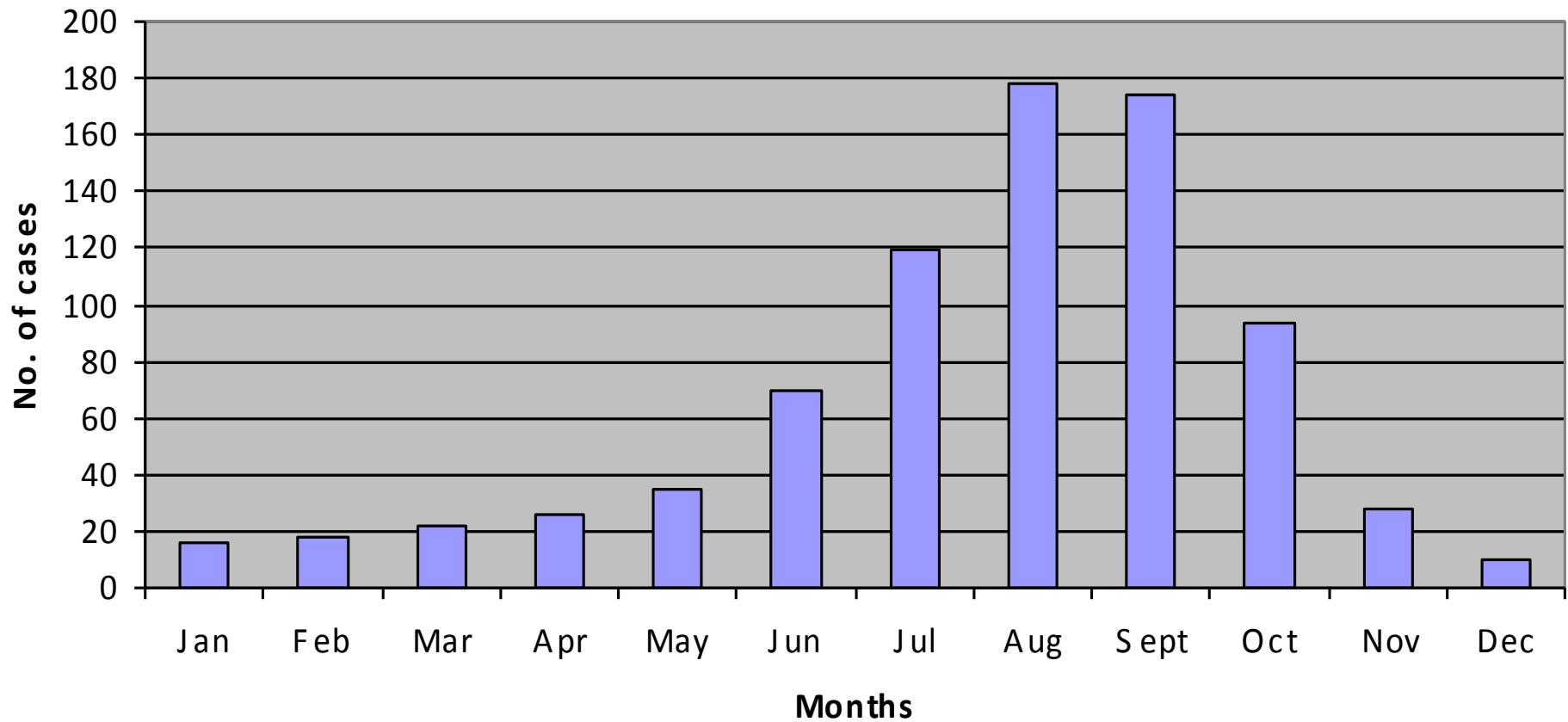
TÜRKİYE'DE İNSAN ŞARBONU, 1990-2005

Yıl	Yıl ortası nüfus	Olgı sayısı	İnsidans (100.000)
1990	57.582.444	394	0.68
1991	57.736.288	354	0.61
1992	59.088.101	259	0.44
1993	60.384.474	327	0.54
1994	61.779.288	445	0.72
1995	63.206.510	414	0.65
1996	62.727.000	455	0.73
1997	63.745.000	689	1.08
1998	64.786.000	425	0.66
1999	64.786.000	459	0.70
2000	67.844.903	396	0.58
2001	69.081.716	521	0.77
2002	70.415.064	395	0.57
2003	71.772.711	325	0.45
2004	71.152.000	268	0.38
2005	71.152.000	320	0.45

Doganay M, Metan G.
Vector-Borne Zoonotic
Dis 2009, 9(2): 131-140

ŞARBON - Vaka Sayıları ve Morbidite Hızları, Türkiye, 2006 - 2016

Yıllar	Nüfus	Vaka Sayısı	Şarbon İnsidans (100.000)	Ölüm Sayısı	Şarbon Mortalite Hızı (1.000.000)
2006	72.974.000	272	0,37	1	0,01
2007	70.586.256	262	0,37	0	0,00
2008	71.517.100	235	0,33	1	0,01
2009	72.561.312	149	0,21	1	0,01
2010	73.722.988	94	0,13	0	0,00
2011	74.724.269	165	0,22	2	0,03
2012	75.627.384	135	0,18	0	0,00
2013	76.667.864	197	0,26	2	0,03
2014	77.695.904	150	0,19	1	0,01
2015	78.741.053	139	0,18	0	0,00
2016	79.814.871	32	0,04	1	0,01

TÜRKİYE'DE İNSAN ŞARBONU 1990-2007, 790 VAKANIN
AYLARA GÖRE DAĞILIMI

TÜRKİYE'DE İNSAN ŞARBONU, 1990-2007

929 olguda enfeksiyon kaynağı ve geçiş şekli

Enfeksiyon kaynağı ve geçışı	Olgu sayısı	%
Kontamine materyel ile direkt temas (hasta hayvanı kesme, derisini yüzme, kan sıçraması, et kıyma, ham deri taşıma, hayvan karkasını korumasız gömme işlemi gibi.)	883	95.3
Çiğ veya az pişirilmiş kontamine et veya etten yapılan gıda yeme	6	0.6
Nozokomiyal geçiş (İnsandan insana geçiş)	3	0.3
Enfeksiyon kaynağı ve geçiş şekli bilinmeyen	37	3.9
Toplam	929	100

TÜRKİYE'DE İNSAN ŞARBONU, 1990-2007

Cins ve Yaş Dağılımı

Cins	Olgı sayısı	%
Erkek	233	54.8
Kadın	192	45.2
Toplam	425	100
Yaş grupları (yıl)		
< 19	86	27.6
20-39	113	36.2
40-59	79	25.3
> 60	34	10.9
Toplam	312	100

Şarbon için mesleki risk faktörleri

• Endemik bölgede hayvan yetiştiricileri• Çobanlar• Mezbaha çalışanları• Kasaplar• Veterinerler• Dericiler• Tabakhane çalışanları• Hediyelik deri eşya yapanlar• Kürkçüler• Ayakkabı yapımcıları	• Davul yapımcıları• Halı, kilim dokuyanlar• Yün eğirenler• Kemik işleyen işletmelerde çalışanlar• Yün tekstil fabrikalarında çalışanlar• Geleneksel çiğ gıda tüketenler• Uyuşturucu ilaç bağımlıları• Laboratuvar çalışanları

WHO. Anthrax in Humans and Animals 4th ed. 2008

Amidi S, et al.. Z Tropenmed Parasit 1974; 25:96–104

Ozkurt Z,et al. Emerg Infect Dis 2005; 11:1939-1941

Doganay M, Metan G. Vector Borne Zoonotic Dis 2009; 9(2): 131-140.

Ramsay CN, et al.Eurosurveillance 2010; 15 (2).

Ozcan H, et al.Intern J Dermatol 2008; 7:1033-1037.

Khaddami M et al. Arch Iran Med 2010;13:432-435.

TÜRKİYE'DE İNSAN ŞARBONU, 1990-2009 KLİNİK FORM

Klinik form	Olgular		Ölüm	
	Sayı	%	Sayı	%
Deri şarbonu	413	96.2	4*	0.96
Gastrointestinal şarbon	10	2.3	5	50
Orofarigeal	8			
Barsak	2			
Şarbon menenjiti	6**	1.3	6	100
Toplam	429	100	15	3.5

*2 vaka sepsis nedeni ile, 2 olgu ise ödem ve toksemiye bağlı solunum yolu obstruksiyonu nedeni ile kaybedildi

** 3 olguda menenjit deri lezyonundan kaynaklandı

Doganay M, Metan G. Vector-Borne Zoonotic Dis 2009, 9(2): 131-140, Meric M, Willke A et al. Int J Infect Dis 2009

Tas A, Yagiz R et al. Turk J Med Sci 2008; 38:621-3, Leblebicioglu H et al. Tropical Doctor 2006;36:51-53

Biyoterör veya biyo-suç amaçlı biyolojik ajanların kullanılması olaylarında değişim 1900–1999

Decade	Biyoterör eylemi	Biyo-suç	Diger / Belirsiz	Toplam
1990–1999	19	40	94	153
1980–1989	3	6	0	9
1970–1979	3	2	3	8
1960–1969	0	1	0	1
1950–1959	1	0	0	1
1940–1949	1	0	0	1
1930–1939	0	3	0	3
1920–1929	0	0	0	0
1910–1919	0	3	0	3
1900–1909	0	1	0	1
Totals	7	56	97	180

Clin Microbiol Infect 2014; 20(6):488-496.

Carus WS. Bioterrorism and biocrime. <https://fas.org/irp/threat/cbw/carus.pdf>²¹

GRUINARD ISLAND

**THIS ISLAND IS
GOVERNMENT PROPERTY
UNDER EXPERIMENT
THE GROUND IS CONTAMINATED
WITH ANTHRAX AND DANGEROUS.
LANDING IS PROHIBITED
BY ORDER 19**

Aum Shinrikyo yönetim binası
(photographs taken July 1,
1993, by the Department of
Environment, Koto-ward)

Emerg Infect Dis 2004; 10:117-170

Bina üstündeki soğutma bacasından sıvı süspansiyon ile *B.anthracis* sporları etrafa pulvarize edilmiş.

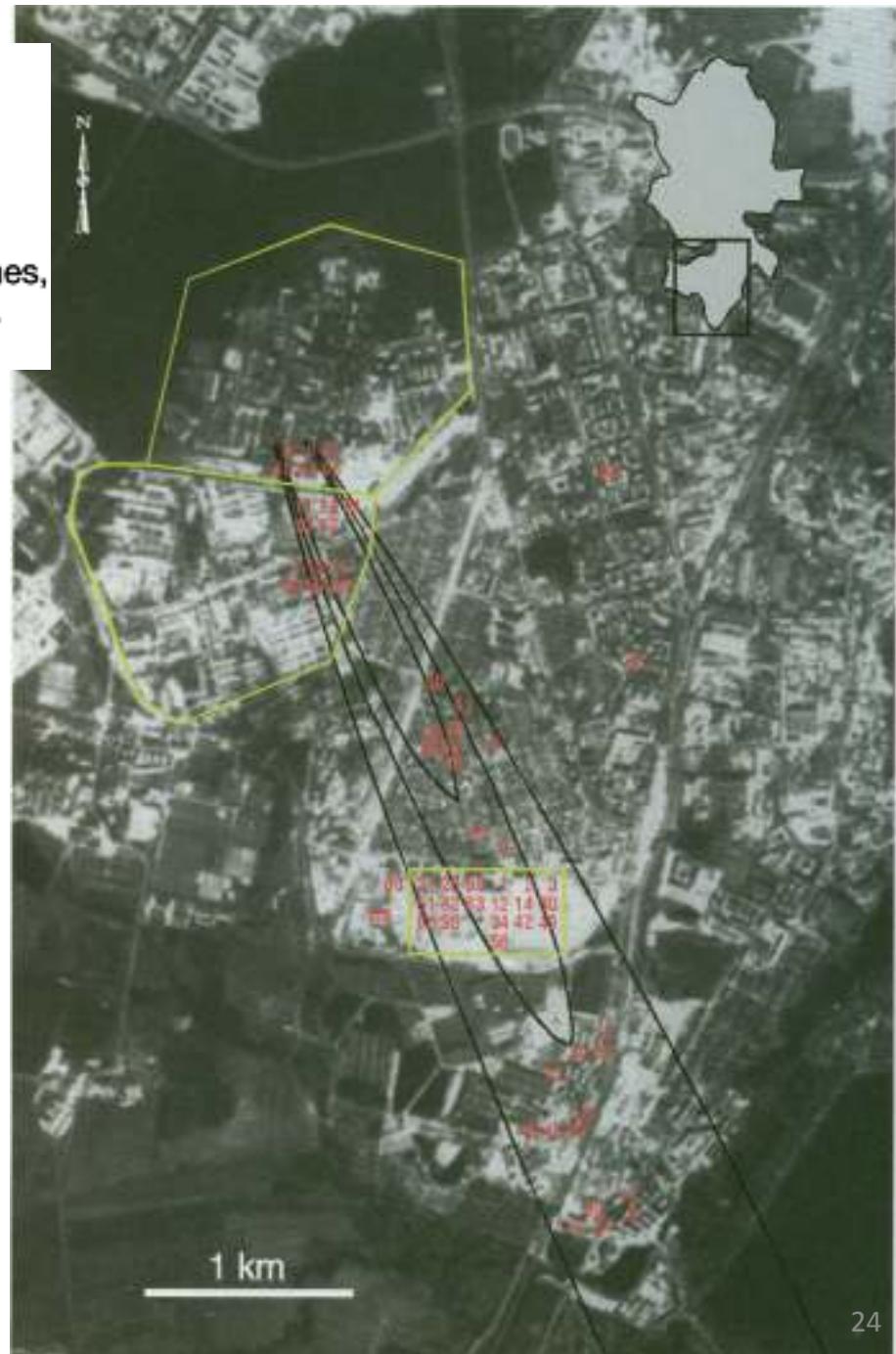
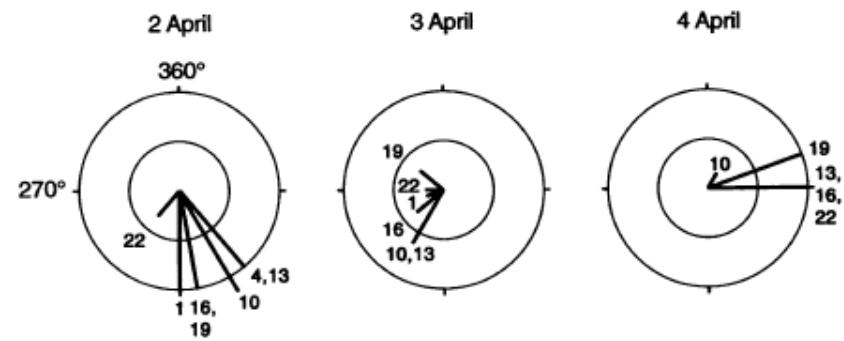
- Aşı şusu (Sterne 34F2, eksik plasmid pXO2)
 - Spor konsantrasyonu $10^4/\text{ml}$ ($10^9\text{-}10^{10}$ spores/ml den az)
 - Sıvının yapışkanlığı (Vizkozitesi) yüksek
 - Enfeksiyon yok

The Sverdlovsk Anthrax Outbreak of 1979

Matthew Meselson,* Jeanne Guillemin, Martin Hugh-Jones,
Alexander Langmuir,† Ilona Popova, Alexis Shelokov,
Olga Yampolskaya

Science 1994; 266: 1202 - 1208

The Sverdlovsk Anthrax Outbreak of 1979

Matthew Meselson,* Jeanne Guillemin, Martin Hugh-Jones,
Alexander Langmuir,† Ilona Popova, Alexis Shelokov,
Olga Yampolskaya

Science 1994; 266: 1202 - 1208

İnsan şarbonu: 15 km rüzgar
yönünde

Bildirilen vaka sayısı: 66 -105

Deri şarbonu: 17

İnhalasyon şarbonu: 79

Ölüm: 64

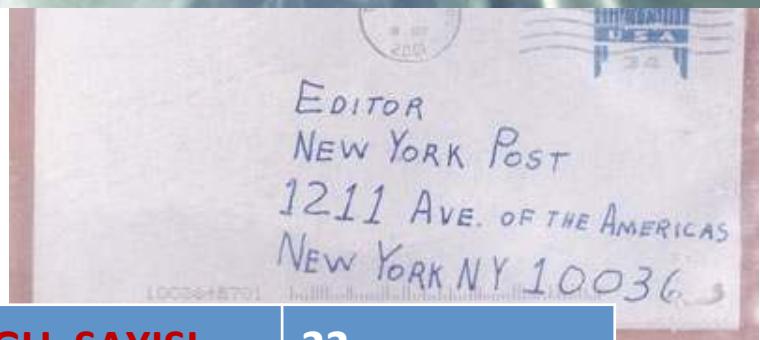
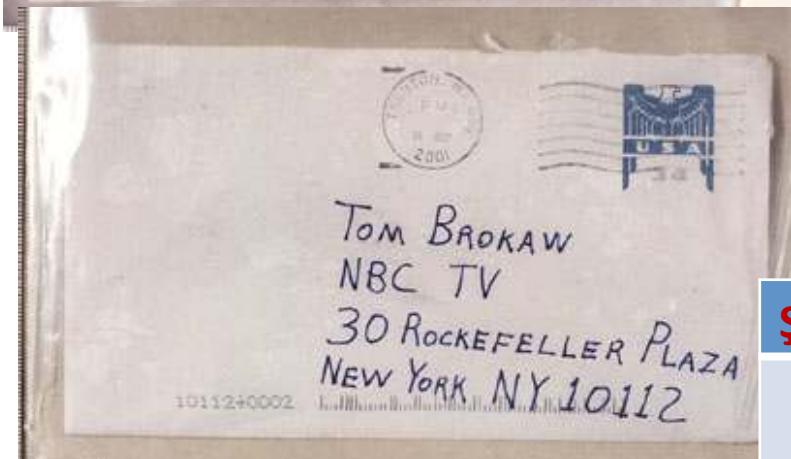
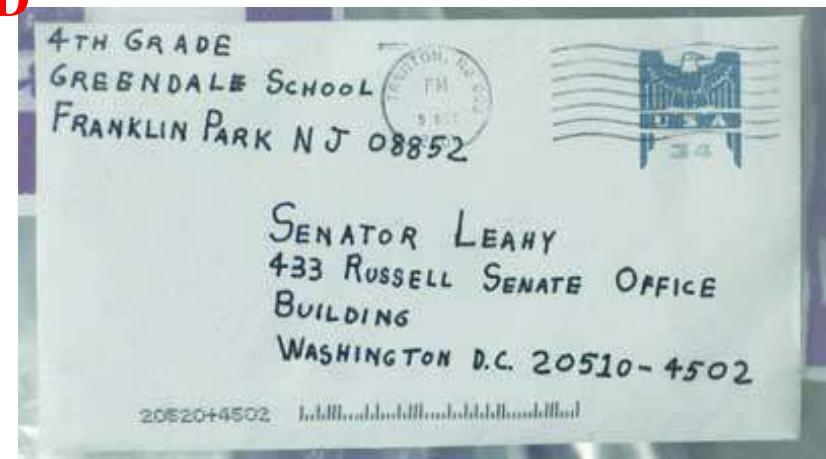
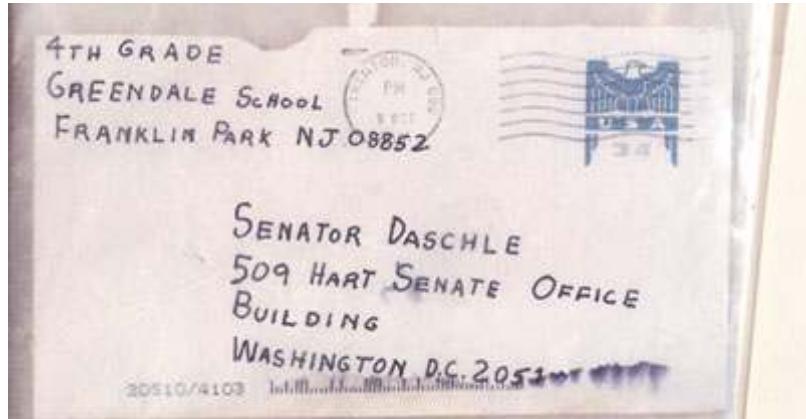
Hayvan şarbonu: Rüzgar
yönünde 60 km

11 EYLÜL 2001, Amerika Birleşik Devletleri

MEKTUP İLE GELEN ŞARBON 2001/ ABD

ŞARBON OLGU SAYISI	22
Deri şarbonu	11
Akciğer şarbonu	11
Ölüm	5
PROFİLAKSİ ALAN	32 000
MALİYET	\$ 320-800 million

2001 anthrax mailing attacks in USA <http://www.fbi.gov/pressrel/pressrel01/102301.htm>

International Workshop on Anthrax, Winchester, England,
April 11-13, 1989

KURBAN BAYRAMI 2018
ŞARBON PANİĞİ VE HASTA
RESİMLERİ

Jar

Twitter'da

225 223

3006

Eren Suvar Retweetledi

Dr.Miryem ISK @dr_mirymmin 35 dk.
Yozgat'tan gelen bir Şarbon vakası
Bunun şakası Yok!
Acilen önlem alınmalı !

8

66

53

ŞARBON

DERGİLERDE ÇIKAN BAZI

MAKALELER

Cutaneous Anthrax Patients: Evaluation of Four Family Members

Case Presentation

Four females from the same family were admitted to the emergency department with a complaint of lesions on their hands and fingers. **The appearance of cutaneous lesions was typical of CA .**

Table 1. Demographic and laboratory findings

Patient number	1	2	3	4
Age	32	52	65	73
Gender	Female	Female	Female	Female
WBC count	12,290	9,970	13,030	5,460
Neutrophil (%)	74.2	74.7	78.2	75.8
CRP (mg/L)	7.7	2.4	0.7	1.8

Deri Şarbonu Aile Salgını

Figure 1:
Erythematous and
midnecrotic crusted
lesion on left little and
ring fingers and right
finger

Case 1

Since her family doctor had prescribed antibiotics, **culturing was not detected in direct observation and culture.**

Figure 2:
Erythematous, midnecrotic lesion with
edema on the left back hand

Case 2

Since the family doctor had prescribed antibiotics, culture of the vesicular lesion material identified **no pathogen** and **blood culture revealed no bacterial growth.**

Figure 3,4:
Erythematous, midnecrotic
lesion with edema on the left hand 1st, 2nd,
4th, 5th fingers

Case 3
Skin anthrax was diagnosed, and
penicillin (2x800000U) was started. Tw

Evaluation of cutaneous anthrax cases during an outbreak

Materials and methods

In this retrospective study, we aimed to evaluate cutaneous anthrax cases during an outbreak in the eastern region of The diagnosis of patients was based upon a detailed history and physical examination and direct microscopic examination of Gram stain smears.....

We took pictures from the microscope, but imaging was unsuccessful. Culture tests of the samples could not be performed because of a lack of appropriate biosafety conditions of the laboratory in the small, local hospital. Also, the laboratories that would be able to culture, were far and the transport of these dangerous samples was hazardous and unsafe.

DERİ ŞARBONU HASTA LEZYONLARI

Hafif deri şarbonu ve tipik şarbon püstülü

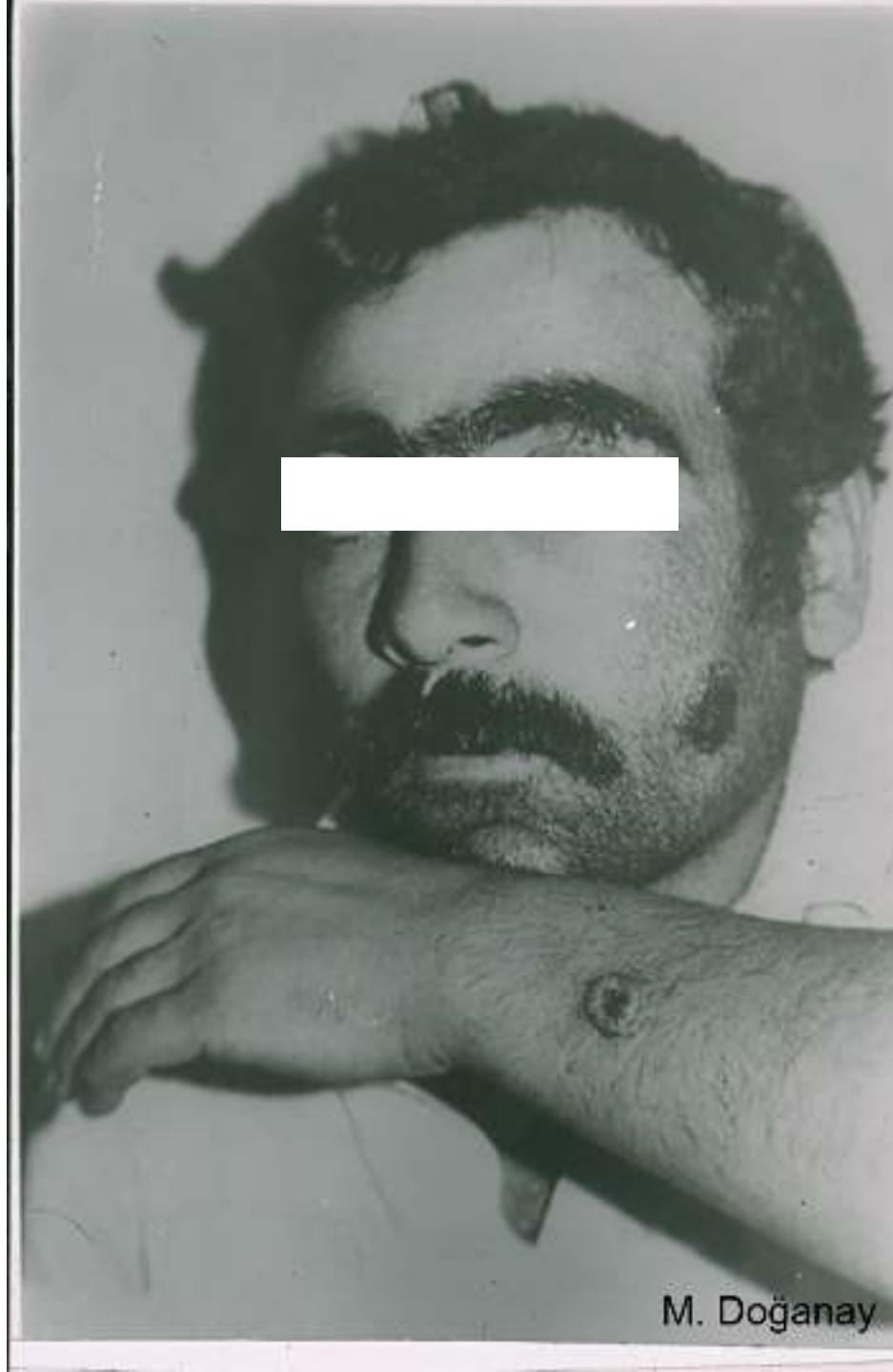

A 34-year-old male was admitted to the hospital because of fever and a skin lesion on his left forearm. A small papule had appeared 4 days before admission, and this papule progressed into a black vesicle (3-4 cm in diameter) with central depression in 3 days. The lesion was surrounded by small clear vesicles and edema (figure 2). The patient had a fever (temperature, 38.5°C), and his WBC count was 13,000/mm³ with 86% polymorphonuclear leukocytes and 14% lymphocytes. He stated that he had skinned a cow that died of an illness 2 weeks before the skin lesions appeared. What is your diagnosis? (See page 725 for answer to photo quiz and commentary.)

Aynı hastada birden fazla deri
lezyonu olabilir

M. Doğanay

M. Doğanay

Atipik yerleşimli deri lezyonu

Dizde tipik deri lezyonu

Göğüs ön duvarında tipik deri lezyonu, lezyondan boyuna ve yüze doğru yayılan ödem

Ağır deri şarbonu ve yaygın ödem

A 54-year-old female presented to the hospital with fever and swelling of the left arm. The patient revealed that she had handled raw meat 7 days before admission. A small papule had appeared on her left fifth finger 4 days before admission to the hospital, after which swelling as well as multiple hemorrhagic bullae were noted on her left arm (figure 1). The patient's temperature was 38°C, and her WBC count was 12,000/mm³ with 80% polymorphonuclear leukocytes, 10% band forms, and 10% lymphocytes.

Ağır deri şarbonu ve yaygın ödem

55 yaşında kadın hastada deri şarbonu lezyonunun evaluasyonu.. Ölen sığırda dokunmuş ve 7 gün sonra kaşıntılı bir papül olarak lezyon başlamış..

A. Hastalığın 3. günü, tipik deri şarbonu lezyonu, Ortası çökük, etrafını çevreleyen vezikül görülmekte, lezyondan omuza kadar uzanan eritem ve gode bırakmayan ödem.

B. Hastalığın 11. günü, penisilin tedavisinin 8. günü. Ödemde azalma, ortada çökük, sert siyah eskar oluşumu, gerilemiş ve kurumuş vezikül lezyonları ile çevrili.

C. Hastalığın 17. günü. Tipik siyah eskarın oluşumu ve sınırların belirgin hale gelmesi.

D. Hastalığın 34. günü. Sınırları iyi belirlenmiş siyah eskar hala devam ediyor.

E. Siyah eskar cerrahi olarak çıkarıldı ve yara greft için hazır hale getirildi.

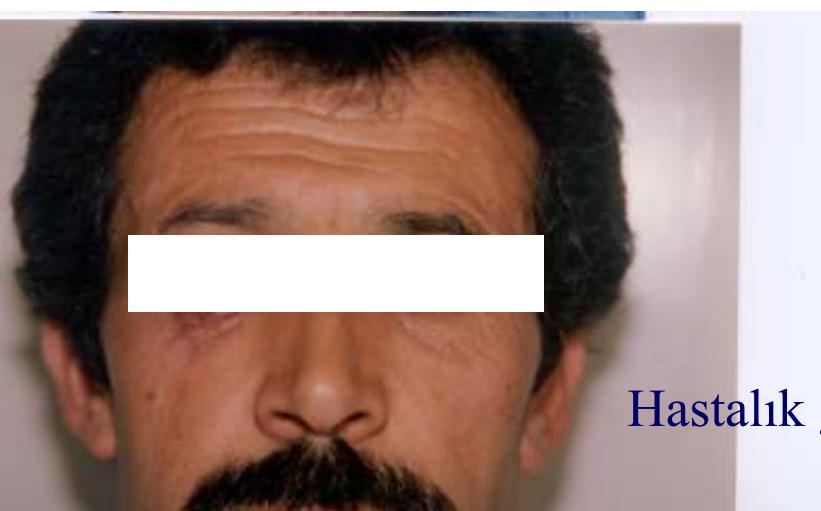

F. Deri grefti konduktan sonra After grafting

Ağır deri şarbonu ve yaygın ödem

Hastanın ilk kabulü

Hastalık günü 50

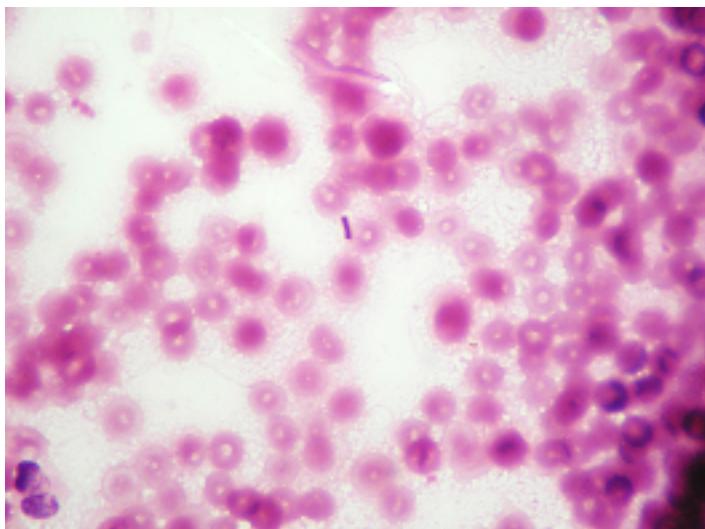
Hastalık günü 21

Doganay M et al. J Infect 1994;28:311-314

Deri şarbonu, yaygın ödem ve toksemik şok

Hastalığın 7. günü

30 yaşında erkek ham deri taşımış,
Bulgular;

- Toksik görünümlü ve şuur bulanık
- Yaygın eritem
- Gode bırakmayan ödem,
- Vucut ısısı 36°C
- Nabız $142 / \text{dk}$
- Solunum sayısı $> 20 / \text{dk}$
- Hipotansiyon ($70 / 40 \text{ mmHg}$)
- Lökositoz
- Hipoproteinemi
- Hiponatremi

Doganay et al. J Infect Public Health 2010;3:98-105

SHORT COMMUNICATION

The epidemiological investigation and control of an anthrax outbreak in a village in Central Anatolia, Turkey

Hayati Demiraslan^a, Arda Borlu^b, Serkan Sahin^c, Fatih Buyuk^d, Yunus Karadag^c, Mehmet Doganay^{a,e} and Mitat Sahin^d

^aDepartment of Infectious Diseases, Faculty of Medicine, Erciyes University, Kayseri, Turkey; ^bDepartment of Public Health, Faculty of Medicine, Erciyes University, Kayseri, Turkey; ^cPublic Health Service, Ministry of Health, Kayseri, Turkey; ^dDepartment of Microbiology, Veterinary Faculty, Kafkas University, Kars, Turkey; ^eVectors and Vector-Borne Diseases Implementation and Research Center, Erciyes University, Kayseri, Turkey

Keywords Anthrax; infection control; reservoir control; strain characterization; antibody response

Introduction

Bacillus anthracis, the etiologic agent of anthrax primarily infects grazing herbivores and can be transmitted to humans through contact with infected animal products. In humans, the most commonly occurring form is cutaneous anthrax, an occupational hazard of workers who handle processed animal products or handle infected animals. Two other forms of anthrax exist in humans,

other provinces in Central Anatolia including Kayseri have reported sporadic outbreaks in humans [1,9]. This study sought to review the epidemiological features and infection control strategies of an anthrax outbreak in a novel location while fully characterizing the biological agent responsible.

Materials and methods

ŞARBON SALGINI KARAKIMSE KÖYÜ / KAYSERİ

- OLAY: Ağustos-Ekim 2013
 - HAYVAN ÖLÜMÜ:
 - Koyun 17
 - Sığır 6
 - İNSAN ENFEKSİYONU;
 - Deri şarbonu 4
 - Hafif ishal 2
- ORAN
İnsan / Hayvan < 1

Demiraslan et al. Pathog Glob Health,
2017; 111:4, 206-211

Hasta hayvan
kesilen alanlar

Karakimse köyü /
Kayseri

Demiraslan et al. Pathogens
and Global Health, 2017;
111:206-211

ŞARBON SALGINI KARAKIMSE KÖYÜ / KAYSERİ

Bacillus anthracis izolasyonu

Et : +

Karaciğer : (5×10^5 Koloni / g)

Topraktan izolasyon:

$1.3 \times 10^2 - 9.3 \times 10^5$

Demiraslan et al. Pathogens and Global Health,
2017; 111:206-211

ANTHRAX OUTBREAK IN KARAKIMSE VILLAGE / KAYSERİ

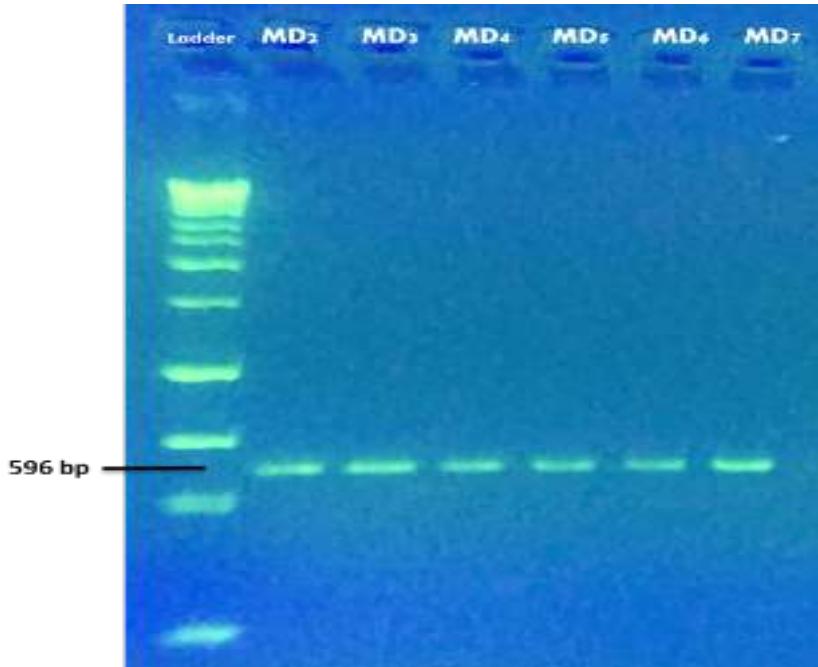
Soil sampling places in Karakimse village	Specimen code	Culture for B.a.	Number of <i>B.anthracis</i> spore(spore/g)
Sheep slaughtering place in front of Duran Uguz' sheep barn	MD1	-	-
Cattle slaughtering place in Akarca district	MD2	+	1.33×10^2
Cattle slaughtering place in Bogaz district- Zülfikar Çilgar-7.10.13	MD3	+	9.32×10^5
Cattle slaughtering place in Akarca district	MD4	+	1.33×10^3
Cattle slaughtering place in Bogaz district	MD5	+	6.372×10^5
Cattle slaughtering place in Akarca district	MD6	+	1.732×10^4
Cattle slaughtering place in Akarca district - slaughtered 15 days before	MD7	+	3.444×10^5

Characteristics of *B.anthracis* strain isolated from soil samples

Specimen code	Penicillin susceptibility	Gamma phage susceptibility	Capsule formation in bicarbonate medium	PA-PCR	CAP-PCR	Genotype
MD2	+	+	+	+	+	?
MD3	+	+	+	+	+	?
MD4	+	+	+	+	+	?
MD5	+	+	+	+	+	?
MD6	+	+	+	+	+	?
MD7	+	+	+	+	+	?

Demiraslan et al. Pathog Glob Health, 2017;
111:206-211

PA-PCR

CAP-PCR

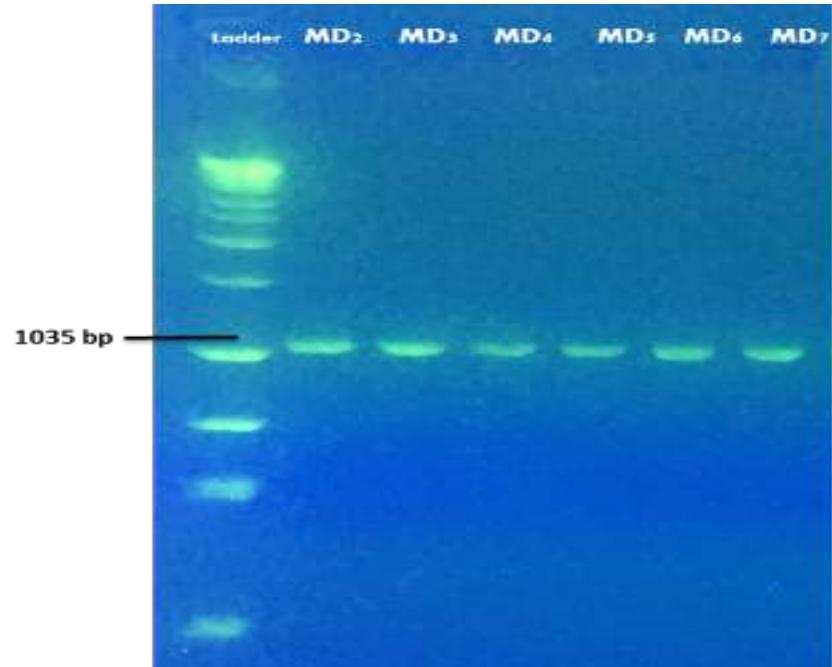

Figure 1 A.

The gels' lane arrangement of both PCRs: 1; Marker (HyperLadder-1kb Plus, BIO33068), 2-7; Specimens (MD₂-MD₇).

Figure 1 B.

Demiraslan et al. Pathog Glob Health, 2017;
111:206-211

KARAKİMSE KÖYÜNDE ENFEKSİYON KONTROL ÇALIŞMASI

- EKİP:

- Halk Sağlığı Kurumu

- Veteriner servisi

- Erciyes Üniversitesi

- Hayvan sahipleri ve ev kadınları bilgilendirildi

- Etlerin imha edilmesi önerildi

- Mutfak tezgah, araç ve gereçlerinin, derin dondurucu ve buzdolaplarının dezenfeksiyonu önerildi.

- Kesim yapılan yerlerin dekontaminasyonu

- Hayvanların aşlanması

Şarbon Aşısı Uygulaması / Karakimse Köyü

Yıl	2013	2014	2015	2016
Koyun /Keçi	3200	3485	2690	5650
Sığır	122	362	355	209
Toplam	3322	3847	3045	5859

TAKİP 2013 – 2016

- İnsan vakası yok
- Hayvan vakası yok

Demiraslan et al. Pathog Glob Health, 2017;
111:206-211

**KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
VETERİNER FAKÜLTESİ
MİKROBİYOLOJİ ANABİLİM DALI
ŞARBON SAHA ÇALIŞMALARI**

KARS'TA KONTAMİNİNE ALANLARIN BELİRLENMESİ

**DEPARTMENT OF MICROBIOLOGY, VETERINARY
FACULTY, KAFKAS UNIVERSITY, KARS, TURKEY
(MARCH 6, 2013)**

6-9 MayIS 2010, KARS

Figure 1: Soil samples for *B.anthracis* isolation and culture were collected and transported to the microbiology facility at Kafkas University.

56 Samples collected
13(23.2 %) positive
for *B.anthracis*

Figure 2: The sensitivity of *B.anthracis* isolated from soil to diagnostic gamma phage.

The location of the positive and negative sites from which samples were collected are shown in figure 3. Details of all sites can be found in Annex 1.

Figure 3: The location of sites in the Kars district of Turkey from which soil samples were collected. Samples which yielded confirmed *B.anthracis* are shown in red. The blue cross marks the location of the city of Kars. The white bar represents 20 Km.

Table 2: The level of *B.anthracis* spore contamination in soil samples collected during the study.

Site	Date of Contamination	Sample Date	No. spores/g soil
Selim	2006-07	16.06.12	1.11×10^4
Digor Hanevler	Jul 09	16.07.12	1.01×10^2
Dikme Village	Aug 10	02.08.12	2.00×10^1
Kümbetli Village	28.02.12	28.08.12	8.48×10^3
Çamurlu Village	15.06.12	13.07.12	3.03×10^3
Çakmak Village	30.07.12	31.07.12	8.08×10^5
Aydıngün Village	Aug 12	18.07.12	1.36×10^3

A summary of the groups from which serum was collected and the mean PA IgG level for each group in µg/mL.

Occupation/Risk group	Sample Size	Mean PA specific antibody concentration (µg/mL)	Range of values	No. positive samples* (%)
Previously infected Individuals	105	17.17 ± 1.68	-0.026-590.2	57 (54.2)
Butchers	35	2.81 ± 0.96	-0.594-32.67	9 (25.7)
Shepherds	29	0.09 ± 0.18	-0.534-2.65	0
Leather workers	4	0.41 ± 0.54	-0.057-1.375	0
Veterinary professionals	45	0.29 ± 0.63	-0.264-1.135	0
Laboratory workers	12	0.373 ± 0.01	-0.103-1.47	0
Individuals living in anthrax spore contaminated environment	41	5.19 ± 0.81	-0.496-157.6	5 (12.2)
Negative controls	8	-0.04 ± 0.24	-0.321-0.645	NA

*Sample consider positive if level >2.90µg/mL, NA= not applicable

Dikme Köyü, Mera kontaminasyonu, Ağustos 2010

Dikme, Kontamine mera,

Mayıs 2013

Mayıs 2011

Mayıs 2015

Ekim 2013

Selim, Hayvan mezarı,

Haziran 2012

Mayıs 2015

Eylül 2016

Şubat

**Digor-Hanevler,
hayvan mezarları, Ekim 2011**

**Digor-Hanevler,
hayvan mezarları, Temmuz 2012**

Digor-Hanevler Köyü, kontamine mera,

Ekim 2013

Ekim 2013

Haziran 2013

Kardeştepe, kontamine mera, Ekim 2016

Digor, Dağpınar, Çöplük, Ekim 2014

Aydıngün, demiryolu hattı

Mayıs 2013

Ağustos 2013

Temmuz 2012

Aydıngün, demiryolu hattı, Ekim 2013

Bayraktar Köyü,
kontamine mera, Temmuz 2012

Bulanık Köyü,
hayvan mezarı, Temmuz 2012

Çamurlu Köyü,
kontamine ev önü, bahçe, basma, Temmuz 2012

Derecik Köyü,
köpeklerde şarbon, Ekim 2012

Patoloji AD,
köpeklerde şarbon

Sarıkamış-Yağbasan Köyü,
kontamine basma, Haziran 2014

Selim-Yolgeçmez Köyü,
kontamine bahçe, Haziran 2014

Güvercin Köyü,
kontamine ev önü, Ekim 2016

Güvercin Köyü,
hayvan mezarlığı, Ekim 2016

Digor-Karakale Köyü,
kontamine ev önü, Ekim 2013

Hacıveli Köyü,
kontamine ev önü, Ekim 2013

Hacıveli Köyü,
kontamine dere yatağı, Ekim 2013

**Külveren Köyü,
kontamine mera, Ekim 2013**

**Külveren Köyü,
kontamine mera, Ağustos 2013**

Aydıngün, demiryolu hattı,

Mayıs 2013

Temmuz 2012

Ağustos 2013

Aydıngün, demiryolu hattı, Ekim 2013

**Bayraktar Köyü,
kontamine mera, Temmuz 2012**

**Bulanık Köyü,
hayvan mezarı, Temmuz 2012**

**Çamurlu Köyü,
kontamine ev önü, bahçe, basma, Temmuz 2012**

**Külveren Köyü,
kontamine mera, Ekim 2013**

**Külveren Köyü,
kontamine mera, Ağustos 2013**

**Subatan Köyü,
kontamine ev önü, Ekim 2013**

**Susuz-İncesu Köyü,
kontamine mera, Ekim 2013**

Kars-Merkez-Subatan yolу, kontamine ağıl

**Çakmak Köyü,
mera kontaminasyonu, Temmuz 2012**

**Selim-Laloğlu Köyü,
infekte inek ve ahır kontaminasyonu, Nisan 2011**

**Yalınkaya Köyü,
kontamine ev önü, Temmuz 2012**

Söğütlü Köyü, hayvan mezarı, Ekim 2012

Kağızman-Şabanköy, kontamine ev önü, yemlik, suluk, yem, ot, Ocak 2018

Kağızman-Şabanköy, atlarda şarbon, Ocak 2018

Kars-Afetevler,
kontamine çatı, et, deri

Büyük Pirveli, kontamine ahır ve süt örneklem, Ekim 2015

ANTHRAX INFECTION : ANIMAL / HUMAN RATE

Region	Date	Number Animal / Human	Rate Animal / Human	Reference
Karakimse Village / Kayseri / TR	2013	23 / 4	6 / 1	Demiraslan et al. Pathogens and Global Health, 2017; 111:206-211
North -Eastern Anatolia / TR	1992 -2004	464 / 503	1 / 1	Ozkurt et al. Emerg Infect Dis 2005; 11; 1939-41
Kars / TR	2000 - 2001	45 / 89	1 / 2	Otlu et al. Acta Vet Hung 2002;50:17-20
Bangladesh	2010	104 /607	1 / 6	Fasanella A et al. Epidemiol Infect 2013; 141:1021
Africa, India, South Russian federation			1 / 10	WHO Anthrax Guidelines 2008
Well Developed Industrial Countries			10 / 1	WHO Anthrax Guidelines 2008

ŞARBON NEDEN ELİMİNE EDİLEMİYOR ?

- *B.anthracis* sporları çevre koşullarına dayanıklı (60 yıl, 150 yıl, 3000 yıl)
- Çevre kontaminasyonu devam ediyor!
- Dekontaminasyon için ideal, kolay uygulanabilir bir yöntem yok.
- Uzun süre bağışıklık yapan aşısı yok?

ÖNE ÇIKAN PROBLEMLER

- Bilgi kirliliği ve eksikliği ?
- Bildirim ve dökümantasyon
- Meraların ve hayvan barınaklarının kontaminasyonu
- Hasta veya ölen hayvanlar (kesilmesi, et, deri ve diğer ürünlerin kullanıma sunulması)
- Hayvan aşılamasında yaşanan sorunlar (3 yıl aşılama süresi yeterli mi?)
- İnsan şarbonu (Doğru teşhis konuluyor mu?)
- Medya doğru kullanılıyor mu?

İNSAN VE HAYVAN ŞARBONU

- KONTROL VE ÖNLEMİ MÜMКÜN MÜ?
- NE YAPMALI ?

ÇEVRE KONTAMİNASYONUN ÖNLENMESİ
WHO GUIDELINES 2008

ÖNERİLER

- Tek sağlık
- Kurumlar arası koordinasyon (İlgili Bakanlık Kurumları ve Üniversiteler)
- Doğru bildirim (doğrulanmış vakalar)
- Eğitim (Halk, insan ve hayvan sağlığı çalışanları, risk grupları vs)
- İnsan bulasının önlenmesi
- Endemik bölgelerin belirlenmesi
- Kontamine meraların belirlenmesi
- Meraların yeni kontaminasyonun önlenmesi
- Aşılama (Kontamine meraları kullanan hayvanlar)
- Yeni aşı gereksinimi